

Belangrijke aanwijzingen

Omwille van een betere leesbaarheid wordt ervan afgezien telkens de vrouwelijke én de mannelijke grammaticale vorm te gebruiken. Overal waar mannelijke of neutrale vormen worden gebruikt, moeten daaronder telkens vrouwelijke én mannelijke personen worden begrepen.

Op grond van veiligheidscontroles kan bij het betreden van het gerechtsgebouw oponthoud ontstaan. Houd daar a.u.b. rekening mee en zorg ervoor dat u tijdig bij de rechtbank aankomt.

In de gerechtsgebouwen zijn eventueel niet alle vertrekken barrièrevrij toegankelijk. Indien u op een barrièrevrije toegang bent aangewezen, wordt u verzocht vóór de zittingsdag bij het gerecht te informeren naar de ter plaatse beschikbare toegangsmogelijkheden.

1. Als getuige vervult u een belangrijke burgerplicht. Door middel van uw verklaring draagt u in bepaalde omstandigheden in aanzienlijke mate bij tot een rechtvaardig oordeel van de rechtbank. Ook wanneer u denkt dat u niet veel kunt meedelen, is uw aanwezigheid noodzakelijk om tot de waarheid te komen. Indien u beschikt over aantekeningen en andere stukken die het u gemakkelijker maken om op de bewijsvragen te antwoorden, dan brengt u deze mee naar de rechtszitting. Ook als u in deze zaak al een keer een verklaring hebt afgelegd, dient u te verschijnen voor de rechtbank.

Meer informatie vindt u in het informatieblad voor getuigen „Getuigen gezocht!“, dat u op het internet onder <http://www.mj.niedersachsen.de> kunt downloaden.

2. Een getuige die zonder afdoende verontschuldiging niet naar de rechtszitting komt, moet de kosten betalen die worden veroorzaakt door zijn afwezigheid. Tegelijkertijd wordt deze getuige veroordeeld tot een boete tot 1.000 euro en indien deze boete niet kan worden geïnd, tot een gevangenisstraf tot zes weken. In bepaalde omstandigheden kan een gedwongen verschijning worden bevolen.
3. Een getuige is alleen afdoende verontschuldigd wanneer hij omwille van een belangrijke reden (bijv. als gevolg van een ernstige ziekte) niet naar de rechtszitting kan komen. Indien u denkt dat u omwille van een dergelijke belangrijke reden geen gevolg kunt geven aan de dagvaarding, dan dient u ons dit onmiddellijk mee te delen met opgave van de reden van de verhindering. De reden voor uw afwezigheid moet door een doktersattest of een ander bewijs aannemelijk worden gemaakt. Een **verklaring van arbeidsongeschiktheid volstaat niet**. Uit het doktersattest moet blijken dat u **niet in staat bent om voor de rechtbank te verschijnen en om te reizen**. De rechtbank zal dan uw aangevoerde argumenten controleren. Zolang u evenwel geen andersluidend bericht hebt ontvangen, blijft deze dagvaarding van kracht.
4. Deel ons **onmiddellijk** na ontvangst van de dagvaarding mee of er omstandigheden bestaan die het voor u **bijzonder duur** maken om voor de rechtbank te verschijnen. Een dergelijke situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen, wanneer door het verschijnen op de rechtszitting een reeds geboekte vakantiereis niet kan doorgaan en door de annulering hoge kosten zouden ontstaan. Indien er voor u als gevolg van uw zelfstandige activiteit kosten voor vervangingsdiensten ontstaan of indien er een inkomensderving ontstaat die zich uitstrekt over meerdere dagen, deel deze omstandigheden dan eveneens **onmiddellijk** mee aan de rechtbank met toevoeging van de desbetreffende bewijzen.

5. **Deel ons ook onmiddellijk mee, wanneer u van plan bent om de reis aan te vatten vanuit een andere plaats dan de plaats die genoemd is in de dagvaarding, aangezien er anders nadelen voor u kunnen ontstaan bij de vastlegging van de vergoeding waarop u recht hebt.**
6. Eventuele adreswijzigingen dient u ons eveneens onmiddellijk mee te delen, zodat u op ieder ogenblik bereikbaar blijft.
7. Op verzoek ontvangt u in het kader van de bepalingen van de Duitse wet inzake gerechtelijke vergoedingen en schadeloosstellingen (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) een vergoeding voor inkomensderving, voor nadelen bij de huishouding, voor tijdverlies en uitgaven en een vergoeding voor vervoerskosten en andere onkosten.

Uw recht op vergoeding vervalt, wanneer het niet binnen **drie maanden** na afloop van de raadpleging als getuige mondeling of schriftelijk wordt opgeëist bij de griffie van de rechtbank die vermeld is in de dagvaarding. Bij een vroegtijdige beëindiging van de raadpleging als getuige begint de termijn met de bekendmaking van de afhandeling aan u. Indien u in een instantie meermaals werd geraadpleegd, dan is voor het begin van alle termijnen de laatste raadpleging in deze instantie bepalend.

8. De omvang van de inkomensderving moet worden aangetoond door middel van bewijzen. Werknemers moeten een attest van de werkgever voorleggen over het reguliere brutoloon (ook bij een maandsalaris), over het aantal reguliere dagelijkse werkuren, over het tijdstip van het dagelijkse begin en einde van het werk en of de inkomensderving alleen geldt voor de werkuren die verloren gaan door de aanwezigheid op de rechtszitting of ook voor tijden daarvoor en daarna. Een formulier voor het desbetreffende attest is toegevoegd in de bijlage.

Zelfstandigen en beoefenaars van vrije beroepen enz. moeten overeenkomstige andere documenten voorleggen (bijv. kwitantie van uitgaven voor een noodzakelijke vervanging in de zaak, bedrijfsvergunning, ambachtskaart).

Vergoed wordt het gederfde reguliere brutoloon inclusief de door de werkgever te betalen sociale zekerheidsbijdragen voor de volledige tijd van de raadpleging als getuige, maar voor niet meer dan tien uur per dag en maximaal 25 euro per uur.

9. Uitgaven worden alleen vergoed, wanneer ze worden aangetoond door middel van bewijzen (bijv. vervoersbewijzen van het gebruikte openbaar vervoer, kwitantie van uitgaven voor de opvang van kleine kinderen).

Bij het gebruik van een openbaar, regelmatig rijdend vervoersmiddel worden de daadwerkelijke uitgaven terugbetaald volgens de wettelijke bepalingen.

Bij het gebruik van een eigen of gratis ter beschikking gesteld voertuig wordt 0,35 euro voor iedere gereden kilometer terugbetaald, excl. cash te betalen uitgaven (in het bijzonder parkeertarieven). Bij het gebruik van andere voertuigen worden de daadwerkelijk ontstane uitgaven voor een bedrag van de kosten bij gebruik van een eigen voertuig terugbetaald, excl. cash te betalen uitgaven.

Hogere vervoerskosten worden vergoed, indien daardoor extra vergoedingen worden bespaard of indien deze noodzakelijk zijn omwille van bijzondere omstandigheden.

Uitgaven die te vermijden waren, worden niet terugbetaald.

10. Indien er voor u waarschijnlijk aanzienlijke vervoerskosten of andere uitgaven ontstaan, dan kan u op verzoek een voorschot worden toegekend voor de reisvergoeding.

Dit verzoek kunt u indienen bij de rechtbank die vermeld is in het briefhoofd, in spoedgevallen ook bij het kantongerecht dat bevoegd is voor uw verblijfplaats. Dien dit verzoek onmiddellijk na ontvangst van deze dagvaarding in.

11. Bij sommige rechtbanken bestaat de mogelijkheid van getuigenbegeleiding voor en tijdens het verhoor. Aangezien deze diensten niet bij iedere rechtbank beschikbaar zijn, raden wij u aan om u bij de rechtbank die vermeld is in de dagvaarding, te informeren naar het bestaan van een dergelijke dienst.

Aanwijzingen voor benadeelde partijen en/of civiele partijen:

Voor benadeelde partijen in boeteprocedures gelden alleen de onderstaande cijfers 13., 18. en 19.

12. Aan de benadeelde partij wordt – voor het zover het haar betreft – op verzoek de opschorting van de procedure, de plaats en het tijdstip van de openbare rechtszitting en de tegen de beklaagde partij gerichte beschuldigingen en de afloop van de gerechtelijke procedure meegedeeld. Benadeelde partijen kunnen in het bijzonder vragen dat hen wordt meegedeeld of de veroordeelde partij de instructie heeft gekregen om geen contact op te nemen met de benadeelde partij of niet om te gaan met de benadeelde partij. Indien de benadeelde partij de Duitse taal niet machtig is, dan kunnen haar op verzoek de plaats en het tijdstip van de openbare rechtszitting worden meegedeeld in een voor haar begrijpelijke taal.

Verder wordt de benadeelde partij op verzoek meegedeeld of er vrijheidsbenemende maatregelen tegen de beschuldigde of veroordeelde partij werden genomen of beëindigd of dat er voor het eerst of opnieuw privileges of verlof werden toegekend, wanneer er een gerechtvaardigd belang wordt aangetoond en dit niet in strijd is met een te beschermen belang van de betrokkene (§ 406d van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO* / *Strafprozessordnung*)). In wettelijk vastgelegde uitzonderlijke gevallen hoeft een gerechtvaardigd belang niet te worden aangetoond. Daarnaast wordt aan de benadeelde partij op verzoek ook meegedeeld of de beschuldigde of veroordeelde partij zich door vlucht heeft onttrokken aan een vrijheidsbenemende maatregel en welke maatregelen er getroffen zijn om de benadeelde partij eventueel als gevolg daarvan te beschermen.

Houd er rekening mee dat de mededelingen ook achterwege kunnen blijven, indien ze niet mogelijk zijn op het aangegeven adres.

Wanneer de benadeelde partij ervoor gekozen heeft om zich te laten bijstaan door een advocaat, wanneer er een advocaat werd aangesteld of wanneer de benadeelde partij wordt vertegenwoordigd door een advocaat, dan vinden de mededelingen plaats aan deze advocaat.

13. Bij het bestaan van een gerechtvaardigd belang heeft de benadeelde partij het recht om via een advocaat inzage te krijgen in het dossier of bepaalde afschriften uit het dossier en officieel in beslag genomen bewijsstukken te bekijken, voor zover dit niet in strijd is met overwegende te beschermen belangen van de beschuldigde partij of andere personen (§ 406e van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*)).

14. De benadeelde partij heeft het recht om op eigen kosten beroep te doen op de hulp van een advocaat, die bij het verhoor aanwezig is en voor de benadeelde partij bepaalde rechten kan doen gelden.

Eveneens kan bij het verhoor van de benadeelde partij als getuige op haar verzoek een vertrouwenspersoon aanwezig zijn, tenzij het doel van het onderzoek daardoor in gevaar zou worden gebracht (§ 406f van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*)).

15. Personen die overeenkomstig § 395 van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) het recht hebben om zich aan te sluiten bij de civiele eis, kunnen zich ook voor de instelling van de strafvervolgung en zonder verklaring van een aansluiting laten bijstaan door een advocaat of zich door een advocaat laten vertegenwoordigen. Ze hebben het

recht om aanwezig te zijn tijdens de openbare rechtszitting, ook wanneer ze als getuigen moeten worden verhoord. Ook de advocaat van de persoon die het recht heeft om zich aan te sluiten bij de civiele eis mag aanwezig zijn tijdens de openbare rechtszitting.

16. **Rechten van de benadeelde partij buiten de strafprocedure (§ 406j van het Duits Wetboek van Strafvordering (StPO)):**

- a) In geval van een geldvordering die voortgekomen is uit het strafbare feit, kan de benadeelde partij deze tegen de beschuldigde persoon overeenkomstig §§ 403 – 406c van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) en § 81 van de Duitse wet inzake jeugdrechtsbanken (*JGG / Jugendgerichtsgesetz*) in een strafrechtelijke procedure indienen, voor zover dit tot de bevoegdheid van de gewone rechtbanken behoort en nog niet via een civiele procedure wordt opgeëist. Het desbetreffende verzoek kan schriftelijk of mondeling bij de griffie of tijdens de openbare rechtszitting ook mondeling voor het begin van de slotpleidooien worden neergelegd. Dit verzoek moet de reden en het voorwerp van de vordering beschrijven en moet de bewijsmiddelen bevatten. Op verzoek kan de benadeelde partij rechtsbijstand toegekend krijgen om zich te laten bijstaan door een advocaat.
- b) Daarnaast kan de benadeelde partij volgens de bepalingen
- van de Duitse wet inzake bescherming tegen geweld (*Gewaltschutzgesetz*) verzoeken dat er maatregelen worden uitgevaardigd tegen de beschuldigde,
  - van de Duitse wet inzake schadevergoeding aan slachtoffers (*Opferentschädigungsgesetz*) een uitkeringsclaim indienen en
  - van de Duitse nationale of regionale bestuursvoorschriften eventueel schadeclaims indienen.
- c) De benadeelde partij kan ook ondersteuning en hulp ontvangen van diensten voor slachtofferhulp, bijvoorbeeld
- in de vorm van advies,
  - door beschikbaarstelling en regeling van een verblijf in een veilig onderkomen of
  - door het regelen van therapeutische mogelijkheden zoals medische of psychologische hulp of andere beschikbare ondersteuningsmogelijkheden op psychosociaal vlak.

17. **Rechten van de benadeelde partij binnen de strafprocedure (§ 406i van het Duits Wetboek van Strafvordering (StPO)):**

- a) Onder de voorwaarden van §§ 395, 396 van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) of van § 80 lid 3 van de Duitse wet inzake jeugdrechtsbanken (*JGG*) kan de benadeelde partij zich als civiele partij aansluiten bij de strafvervolging en daarbij
- overeenkomstig § 397a van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) de aanstelling van een advocaat als bijstand of rechtsbijstand voor de raadpleging van een advocaat vragen en
  - volgens de bepalingen van § 397 lid 3 van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) en van §§ 185 en 187 van de Duitse wet inzake het justitiële stelsel (*GVG*) het recht op vertolking en vertaling in de strafrechtelijke procedure opeisen.
- b) Verder kan de benadeelde partij
- een uit het strafbare feit voortkomende geldvordering volgens de bepalingen van §§ 403 tot 406c van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) en van §

81 van de Duitse wet inzake jeugdrechtbanken (JGG) in de strafrechtelijke procedure opeisen,

- voor zover zij als getuige wordt verhoord door het Openbaar Ministerie of de rechtbank, een schadevergoeding eisen volgens de bepalingen van de Duitse wet inzake gerechtelijke vergoedingen en schadeloosstellingen (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*),
- volgens de bepalingen van § 155a van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) een schadeloosstelling bereiken door middel van een bemiddeling tussen slachtoffer en dader en
- volgens de bepalingen van § 158 van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) een strafbaar feit aangeven of een strafvordering indienen.

Reeds toegelaten civiele partijen kunnen onder de voorwaarden van § 397a van het Duits Wetboek van Strafvordering (*StPO*) de aanstelling van een advocaat vragen voor de civiele eis.

Benadeelde partijen hebben ook de mogelijkheid om ondersteuning en hulp te krijgen door een dienst voor slachtofferhulp. Daar krijgt u ook informatie over de psychosociale procesbegeleiding.

18. In de Duitse deelstaat Neder-Saksen staan voor slachtoffers van strafbare feiten o.a. de bureaus voor slachtofferhulp van de “Stiftung Opferhilfe Niedersachsen” ter beschikking.

De bureaus voor slachtofferhulp bieden concreet de volgende ondersteuning: Psychosociale begeleiding en advies, regelen van verdere hulp- en adviesmogelijkheden, begeleiding voor afspraken bij rechtbanken, overheidsinstanties, advocaten en dokters en hulp bij het indienen van verzoeken. Bovendien ontvangen slachtoffers informatie over financiële hulp en vorderingen.

Bureaus voor slachtofferhulp vindt u in de volgende steden:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade en Verden. Het bureau in uw omgeving met adres, contactpersoon en openingsuren vindt u op www.opferhilfe.niedersachsen.de.

De “Stiftung Opferhilfe Niedersachsen” werkt nauw samen met het regionale kantoor in Neder-Saksen van de vereniging WEISSER RING e.V. (www.weißer-ring.de). Daarnaast zijn er op regionaal niveau vele andere diensten voor slachtofferhulp actief.

19. Meer informatie vindt u bovendien in een speciale brochure van het Duits Ministerie van Justitie (Opferfibel), die u op het internet kunt downloaden onder <http://www.bmju.de/opferschutz>.
20. Voor de volledige strafrechtelijke procedure kan er gratis een beroep worden gedaan op een tolk, wanneer de benadeelde partij de Duitse taal niet machtig is of slechthorend is of spraakmoeilijkheden heeft. Bovendien kan de schriftelijke vertaling van vrijheidsbenemende beschikkingen en van tenlasteleggingen, strafrechtelijke beschikkingen en niet-rechtsgeldige vonnissen worden verlangd.